

COVID-19 ja teiste ülemiste hingamisteede nakkushaiguste ülevaade (seisuga 03.03.2025)

Lühikokkuvõte ja prognoos

Piiratud ja hilinemisega haigestumise andmete laekumine ning sentinel-süsteemides madal testimismaht raskendavad epidemioloogilise olukorra, sealhulgas viiruse variantide leviku täpset hindamist.

COVID-19

- COVID-19 haigestumus on langustrendis, haigestumuse intensiivsust hinnatakse madalaks, levikut aga laialdaseks.
- Haiglate andmetel hospitaliseeriti kokku 15 patsienti, neist 6 raske COVID-19 tõttu. Surmajuhte ei registreeritud.
- Suurima riskiga raskekujulise haiguse ja hospitaliseerimise osas on vanemaealised, kaasuvate haigustega patsiendid ning isikud, kellel puudub varasem kokkupuude viirusega.
- Praeguses ringlevate viirusvariantide hulgas ei ole täheldatud kliiniliselt olulist raskema kulga alatüvesid võrreldes eelnevate perioodidega.

Sentinel -seire andmed

- Ülemiste hingamisteede nakkushaigustesse haigestumine püsib stabiilsena.
- Peamiseks haigestumise põhjustajaks on praegu gripiviirused, mille osakaal on muude viiruste seas kasvanud 48,7%-ni. Neist A-gripiviirused moodustasid 20,5% ja B-gripiviirused 28,2%.
- Muudest viirustest tuvastati inimese metapneumoviirus (7,7%) ja rinoviirus (17,9%) RSV viiruse osakaal on 5,1% kõigist positiivsetest sentinel-proovidest.

Gripp

- Grippi haigestunute arv kasvas eelmise nädalaga võrreldes 31,3%. Haigestumuse intensiivsust hinnatakse kõrgeks ning levikut laialdaseks.
- Täpsemalt määratleti 21 gripiviirust, millest neli kuulusid A(H1N1)pdm09 tüvesse, üheksa A(H3N2) tüvesse ning kaheksa olid B-gripiviiruse Victoria tüve.
- Muutused on toimunud peamiselt levivate gripiviiruste hulgas, kus on suurenenud A(H3) ja B-gripiviiruste osakaal ja vähenenud A(H1N1)pdm viiruse osakaal.
- Registreeritud on kolm gripiga seotud puhangut, neist kaks hooldekodudes ja üks noorte kollektiivi seas. Umbes pooled puhangutes haigestunutest olid vaktsineeritud. Hospitaliseerimist vajab seitse eakate kodu elanikku, kõik üle 75-aastased, neist neli olid vaktsineeritud. Surmajuhte ei ole esinenud. Ühe puhangu korral läbiviidud viiruse alatüpeerimine näitas, et tegu on A(H3) ja B gripiviirusega.
- Terviseinfosüsteemi andmetel on gripihooaja algusest hospitaliseeritud 632 patsienti, kellest 46,81% olid vanuses 60 ja vanemad.
- Haiglaravi vajanud patsientidest 46 ehk 7,3% olid vaktsineeritud.
- Intensiivravi osakonda sattus 9,2% kõigist gripi tõttu hospitaliseeritud patsientidest, neist 74,5% olid vanuses 60 ja vanemad.
- Gripihooaja algusest on registreeritud 31 surmajuhtumit, neist 19 olid tingitud raskest gripist. Üks patsient oli 22-aastane, ülejäänud olid 70-aastased ja vanemad. Surnute mediaanvanus oli 83 aastat.

- Raske gripi tõttu surnud patsientidest neli olid vaktsineeritud, kõik vanuses 80 ja vanemad. Kõigil neil esines mitu kaasuvat haigust.

RS-viirusega seotud haigused

- Alates oktoobrist on registreeritud kokku 212 haigusjuhtu.
- Haiglaravi vajas 28 inimest, neist 18 olid kuni 5-aastased lapsed ja 7 olid 60-aastased või vanemad.
- Kõige suurem haiglaravi ja raskete tagajärgede risk on alla viie aasta vanustel lastel.

Inimese metapneumoviirus (hMPV)

- Laboratoorsete andmete alusel on alates 01.01.2025 tuvastatud 117 hMPV juhtumit.
- Kõige rohkem haigestunuid oli vanuserühmas 0–4 aastat, moodustades 41,7% kõigist juhtudest.

Mycoplasma pneumoniae

- 9. nädalal lisandus laboratoorsete andmete (DNA ja IgM) alusel 148 *Mycoplasma pneumoniae* juhtu.
- Alates 1. jaanuarist 2025 on tuvastatud 1900 *Mycoplasma pneumoniae* laboratoorselt kinnitatud juhtumit.
- Positiivsete proovide osakaal on suurim täiskasvanutel vanuses 30–39 aastat (16,3%) ning koolilastel vanuses 5–19 aastat.
- Inimesed vanuses 60 ja vanemad moodustasid vaid 2,65% kõigist sel nädalal registreeritud juhtumitest.

Prognosis ja soovitused:

- COVID-19 raske haiguskulu ja hospitaliseerimise määr on madal, kuid viirus levib laialdaselt, põhjustades peamiselt kergeid vorme.
- Gripi ja ülemiste hingamisteede nakkushaiguste haigestumus jätkab kasvu.
- Domineeriva viiruse muutusega võib seostada haigestumuse kasvu, sest käesolevat kasutatav vaktsiin omab piiratud kaitset nende tüvede vastu.

Detailne ülevaade

COVID-19

Haigestumus ja trendid

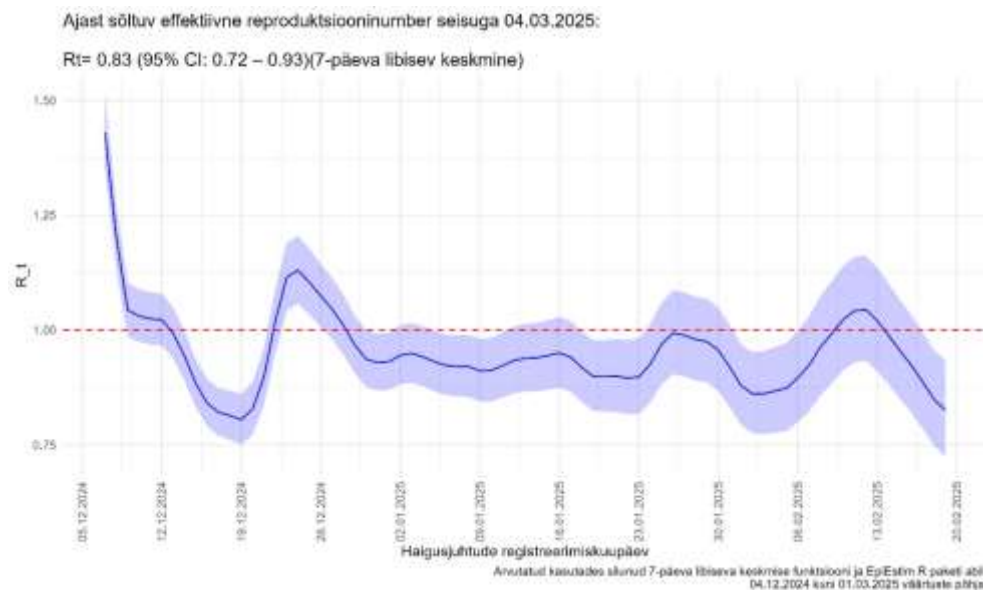
9. nädala jooksul lisandus 196 haigusjuhtu (37 laboratoorselt kinnitatud ja 159 epidemioloogilise-kliinilise seose alusel diagnoositud). Eelmise nädalaga võrreldes vähenes haigusjuhtude arv 29,2% võrra.

Kõigist haigestunutest 19,0%-l kinnitati diagnoos laboratoorselt (PCR, antigeeni kiirtest tervishoiutöötajate juures).

9. nädalal tehti 2 044 testi. Positiivsete testide osakaal moodustas 1,8% (8. nädalal – 2,6%).¹

Nakatumiskordaja R_t

Haigestumus on langustrendis.

Haigete vanuseline jaotus¹

9.nädalal püsis haigestumus stabiilsena või vähenes kõikides vanusrühmades. Kuna vanuserühmade lõikes on haigestunute arv väike, võivad need muutused olla statistiliselt ebausaldusväärsed. Seetõttu on olulisem jälgida üldist haigestumuse trendi.

Haigestumus maakonniti

Eesti keskmine haigestumus oli 14,3. Maakondade lõikes ei ole suuri erinevusi haigestumuses täheldatud.

Hospitaliseerimine^{3,1}

Haiglata andmetel hospitaliseeriti 9. nädalal kokku 15 patsienti, kellel oli COVID-19 kas põhi- või kaasuv haigus. Kuus patsienti hospitaliseeriti raske kuluga COVID-19 tõttu, neist kolm olid üle 60-aastased ning kaks imikut – üks 1-kuune ja teine 6-kuune. Surmajuhte ei esinenud. COVID-19 hospitaalinfektsiooni tõttu viibis haiglaravil 5 inimest.

Tervise Arengu Instituudi [surmapõhjuste registri poolt valideeritud ning avaldatud andmete](#) järgi suri COVID-19 tõttu 2024 a. algusest kuni detsembrini kokku 129 inimest.

Võrdluseks, 2023 a. suri COVID-19 tõttu 310 inimest, 2022 a. – 903 inimest. (viimati uuendatud 05.02.2025).

Hoolekandeesutused²

Hoolekandeesutustes jälgimisel üks COVID-19 kolle Lääne regioonis, kus haigestus kokku 19 klienti ja 5 töötajat. Kõik juhtumid registreeriti eelmise nädala jooksul. Hospitaliseerimisi ega surmajuhte ei esinenud.

Reoveeseire²

Kokku seirati kokku 14 proovi. Reoveeseire alusel jäi rohelisele ehk madalale ohutasemele 11 proovi ning kollasele ehk mõõdukale ohutasemele 3 proovi (Kärdla, Haapsalu, Paldiski). Punasel (väga kõrgel) ja oranžil (kõrgel) ohutasemel ei olnud 8.nädalal ühtegi proovi.

Sekveneerimine

Kõik sekveneeritud proovid kuuluvad Omikron- tüve variantidele, neist 4 proovi kuuluvad XEC-variantidele ning 1 proov – BA.2.86 variantidele.

Koostaja: Nakkushaiguste epidemioloogia osakond

Vaktsineerimine

Seisuga 03.03.2025 vaktsineeriti 41 717 riskirühma kuuluvat inimest, neist vanuses 60 ja vanemad oli 34 355 inimest. Vaktsineerimisega hõlmatud riskirühmas 60 ja üle moodustab 9,3%.

Ülemiste hingamisteede ägedad nakkused

Seisuga 03.03.2025 pöördus ülemiste hingamisteede viirusnakkuste tõttu arstide poole 2885 inimest, kellest 39,2% olid kuni 14-aastased lapsed. Haigestunute arv püsis stabiilsena. Keskmine haigestumus 100 000 elaniku kohta oli 209,2. Suuri erinevusi haigestumuses muude maakondade lõikes ei ole.

Sentinel-seire andmed

Gripilaadsete viiruste suhtes osutus positiivseks 79,5% analüüsitud proovidest. Peamiseks haigestumise põhjustajaks on praegu gripiviirused, mille osakaal on muude gripilaadsete viiruste seas kasvanud 48,7%-ni. Neist A-gripiviirused moodustasid 20,5% ja B-gripiviirused 28,2%. Muudest viirustest tuvastati inimese metapneumoviirus (7,7%) ja rinoviirus (17,9%). RSV viiruse osakaal on 5,1% kõigist positiivsetest sentinel-proovidest.

Gripp

Haigestumus ja trendid

9. nädalal kokku registreeriti 1045 grippi haigestunut. Grippi haigestunute arv kasvas eelmise nädalaga võrreldes 31,3%. Gripiviirus levib kõikides vanusrühmades ja maakondades. Haigestumuse intensiivsust hinnatakse kõrgeks ning levikut laialdaseks.

Etioloogiline struktuur

Laboratoorselt tuvastati 447 gripiviirust, sealhulgas 242 A-gripiviirust ja 205 B-gripiviirust. Täpsemalt määratleti 21 gripiviirust, millest neli kuulusid A(H1N1)pdm09 tüvesse, üheksa A(H3N2) tüvesse ning kaheksa olid B-gripiviiruse Victoria tüve.

Muutused on toimunud peamiselt levivate gripiviiruste hulgas, kus on suurenenud A(H3) ja B-gripiviiruste osakaal ja vähenenud A(H1N1)pdm viiruse osakaal. See viitab domineeriva viiruse muutusele. Domineeriva viiruse muutusega võib seostada haigestumuse kasvu, sest käesolevat kasutatav vaktsiin omab piiratud kaitset nende tüvede vastu.

Registreeritud on kolm gripiga seotud puhangut, neist kaks hooldekodudes ja üks noorte kollektiivi seas. Umbes pooled puhangutes haigestunute olid vaktsineeritud. Hospitaliseerimist vajas seitse eakate kodu elanikku, kõik üle 75-aastased, neist neli olid vaktsineeritud. Surmajuhte ei ole esinenud.

Ühe puhangu korral läbiviidud viiruse alatüpeerimine näitas, et tegu on A(H3) ja B gripiviirusega.

Hospitaliseerimine

Andmeid gripist tingitud hospitaliseerimiste kohta uuendatakse ja täpsustatakse Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse poolt kolme nädala jooksul.

Uuendatud andmete põhjal vajas haiglaravi kolme nädala jooksul 231 patsienti, mis tähendab hospitaliseeritud patsientide arvu kasvu 30% võrra.

Tervise infosüsteemi andmetel on gripihooaja algusest hospitaliseeritud kokku 632 inimest. Neist 46,8% olid 60-aastased ja vanemad patsiendid, kellest omakorda 29,6% kuulusid vanuserühma 85 ja vanemad.

Haiglaravi vajanud patsientidest 46 ehk 7,3% olid vaktsineeritud.

Hospitaliseeritute mediaanvanus oli 59 aastat. Haiglaravi mediaankestus 7,7 päeva (vahemikus 0–40 päeva).

Intensiivravi osakonda sattus 9,2% kõigist gripi tõttu hospitaliseeritud patsientidest, neist 74,5% olid vanuses 60 ja vanemad. Intensiivravi mediaankestus oli 3 päeva (vahemikus 0-26 päeva).

Gripihooaja algusest on registreeritud 31 surmajuhtumit, neist 19 olid tingitud raskest gripist. Üks patsient oli 22-aastane, ülejäänud olid 70-aastased ja vanemad. Surnute mediaanvanus oli 83 aastat.

Surnute haiglaravi mediaankestus oli 8,7 päeva (vahemikus 0–29 päeva).

Raske gripi tõttu surnud patsientidest neli olid vaktsineeritud, kõik vanuses 80 ja vanemad. Kõigil neil esines mitu kaasuva haigust.

Vaktsineerimine

02.03.2025a. seisuga vaktsineeriti gripi vastu 169 251 inimest. Neist 75 754 inimest vanuses üle 65a. Vaktsineerimisega hõlmatud oli kogu elanikkonnas 12,3% (eelmine hooaeg - 12,6%), eakate seas - 26,9% (eelmine hooaeg - 29%).

RS-viirusega seotud nakkused

TEHIK-i andmetel tuvastati 9. nädalal 36 RS-viiruse haigusjuhtu.

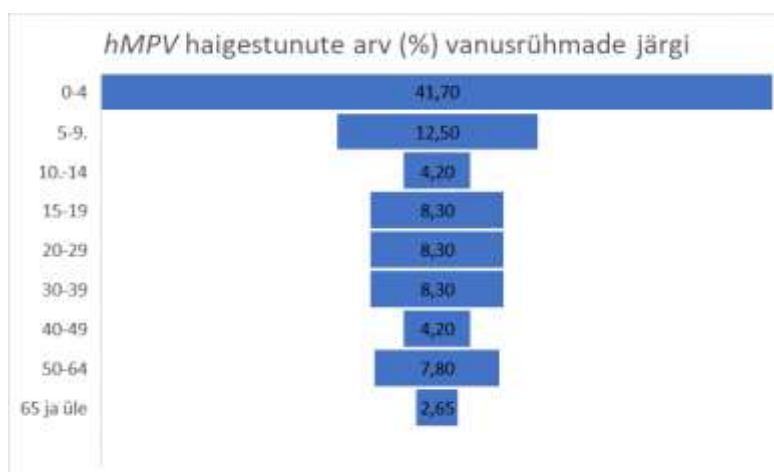
Alates oktoobrist on registreeritud kokku 212 haigusjuhtu.

Haiglaravi vajas 28 inimest, neist 18 olid kuni 5-aastased lapsed ja 7 olid 60-aastased või vanemad. Kõige suurem haiglaravi ja raskete tagajärgede risk on alla viie aasta vanustel lastel.

Inimese metapneumoviirus (hMPV)

Laboratoorsete andmete alusel on alates 01.01.2025 tuvastatud 117 hMPV juhtumit. Kõige rohkem haigestunuid oli vanuserühmas 0–4 aastat, moodustades 41,7% kõigist juhtudest.

9. nädalal registreeriti 24 juhtumit. ECDC ja Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) hinnangul on tegemist hingamisteede patogeenide tavapärase hooajalise sagenemisega, mis ei kujuta EL/EMP piirkonnas erilist muret.

Mycoplasma pneumoniae

9. nädalal lisandus laboratoorsete andmete (DNA ja IgM) alusel 148 *Mycoplasma pneumoniae* juhtu. Alates 1. jaanuarist 2025 on tuvastatud 1900 *Mycoplasma pneumoniae* laboratoorselt kinnitatud juhtumit.

Positiivsete proovide osakaal on suurim täiskasvanutel vanuses 30–39 aastat (16,3%) ning koolilastel vanuses 5–19 aastat. Suuri erinevusi algklasside, põhikooli ja gümnaasiumi

õpilaste seas ei ole täheldatud – positiivsete proovide osakaal igas grupis on keskmiselt 13,5–14,0%.

Inimesed vanuses 60 ja vanemad moodustasid vaid 2,7% kõigist sel nädalal registreeritud juhtumitest.

Allikas:

¹ *TEHIK/TIS*

² *Terviseamet*

³ *Haiglate poolt edastatud andmed*

⁴ [*European Respiratory Virus Surveillance Summary*](#)